

універсальність використання при необхідності отримати та опрацювати первинні дані для більш ретельних та ґрунтовних досліджень, спрощений порядок його проведення, зрозумілість та доступність [4, с.14].

Отже, застосування цього методу у протидії корупції має перспективні можливості, які полягають у визначенні оптимальних стратегій реалізації і впливу на злочинність і загалом на корупцію.

Список використаних джерел:

1. Титаренко О.О. Застосування SWOT-аналізу для визначення стратегій впливу на злочинність під час формування державної комплексної програми протидії їй. *Право та державне управління*. Запоріжжя, 2019. № 4. С.124-131.
2. Коррупция в цифрах: как меняется количество наказанных, оценка украинцев и место в рейтингах. URL: <https://ru.slovoidilo.ua/2021/07/23/infografika/obshhestvo/korrupciya-cifrax-kak-menyaetsya-kolichestvo-nakazannyh-ocenka-ukraincev-i-mesto-rejtingax>(дата звернення: 15.11.2021).
3. Федчак І.В. Основи кримінального аналізу : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.
4. Бондарчук П.С. SWOT-Аналіз сучасних викликів і загроз публічного адміністрування у сфері національної безпеки з використанням ціннісного підходу. *Публічне адміністрування та національна безпека*. Київ, 2021. № 2 (18). С.13-18.

УДК [351.74(100):004.9](075.8)

БОРТНИК СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

доктор юридичних наук, доцент,

проректор Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМІ

Правоохоронна система тісно пов'язана з правами та свободами людини. Тому ця специфічна діяльність, особливо робота судів, дуже сприймає нові технології в Україні. Віддавати «на відкуп» штучному інтелекту найцінніше

нікому не хочеться. Але це не скасовує застарілі проблеми правоохоронної системи, у тому числі людського чинника та нестачі професіоналів. Істотно допомогти у вирішенні цих проблем цілком здатні технології штучного інтелекту, а також пов'язані з ним машинне навчання та Deep Learning.

В Україні застосування штучного інтелекту (ШІ) у правоохоронній системі розвинене недостатньо. Основним чинником, який стримує проникнення ШІ в Україні, є фінансова ситуація. Однак первинна проблема — недостатнє правове регулювання.

Нещодавно з'явилася напрацьована колегами з Мінцифри і комітету з питань ШІ Концепція розвитку ШІ в Україні. Останню потрібно затвердити на рівні уряду. Крім того, заснували Асоціацію розвитку ШІ.

Отже, і створення, і застосування ШІ має бути врегульованим — для блага всього суспільства. Саме лиш законодавче визначення поняття «штучний інтелект» відкриє доступ ШІ до нових сфер і галузей економіки.

Звичайно, лише концепції недостатньо. Необхідний передусім апробаційний період, у ході якого буде виявлено сфери нормативного регулювання, які потребують найбільшої уваги, і навіть усунуто законодавчі прогалини. Якщо говорити про сфери права, на які необхідно звернути найбільшу увагу, це громадянське законодавство (природно, як основа інтелектуальної власності), а також адміністративне право, кримінальне право. Саме регулювання лише на рівні галузей права закладе основу регулювання ШІ без прив'язки до конкретній сфері економіки чи суспільства.

Через ці основні проблеми ми поки що в основному можемо лише спостерігати, як застосовують ШІ правоохоронці в інших країнах. Досвід накопичився досить пристойний, щоб нашій країні намітити ті вузькі сфери, де можна починати застосовувати ШІ щодо безпечно:

1. Перша область, де варто застосовувати ШІ, — розслідування кіберзлочинів. Поки що у цьому напрямку ШІ застосовується лише бізнесом для раннього запобігання можливим загрозам.

2. Розпізнавання осіб. Міська система розпізнавання осіб працює у Києві вже три роки і показує відмінні результати, у Харкові система діє протягом

двох років. Старт технології дано, далі питання впирається лише у фінансовий чинник.

3. Оцінка ризиків для в'язниць та корекційних установ. Система визначення ризиків вивчає та порівнює профілі та поведінку ув'язнених до вироку та після ув'язнення, їх взаємини, їхню попередню активність в інтернеті, після чого дає рекомендації щодо розміщення у певних установах та камерах, що виключало б виникнення конфліктів. Такі дослідження проводилися США, показавши успішні результати. На даний момент система не вводиться через можливий суспільний і політичний резонанс.

4. Оцінка ризиків за умовно-дострокового звільнення. Це саме та область, де за кордоном ІІ застосовується досить активно. Ризики зазвичай визначаються такими факторами як кримінальна історія, вік, етнічна приналежність, стать і т.д. Для розрахунку ймовірності рецидиву використовується алгоритм, що класифікує ризики за рівнями: низький, середній, середньовисокий або високий. Враховуються також ставлення до соціуму, злочинні зв'язки, освіта, зайняті

5. Автоматична ідентифікація змінених відбитків пальців. Люди, пов'язані з кримінальним світом, періодично цілеспрямовано завдають пошкодження кінчикам пальців: стирають поверхню шкіри, наносять кислоту, ріжуть, роблять невеликі операції. Іноді це відбувається ненавмисно: винні умови роботи, захворювання чи медичні процедури. На даний момент використовується лише ІІІ, який визначає наявність та можливі причини таких змін відбитків.

6. ІІІ у роботі американських судів допомагає держслужбовцям структурувати дані з багатьох документів, а громадянам — розібратися в судовій системі, заповнювати форми документів та правильно проходити етапи судових розглядів.

7. Дослідження пострілів. Вчені працюють над розробкою алгоритмів виявлення пострілів, їх характеристик, напрямку, часу, визначення кількості присутньої вогнепальної зброї, відповідності конкретних пострілів конкретної вогнепальної зброї, оцінки ймовірностей класу та калібру. Це перспективний напрямок розробок ІІІ, який не має точних термінів впровадження.

8. Передбачення злочинів. Це дуже широка сфера застосування ШІ, оскільки кримінальні кодекси містять велику кількість видів злочинів. При цьому виявляються не лише можливі порушники, місця майбутніх злочинів, а й можливі жертви. Це дозволяє поліції розставляти пріоритети в управлінні ресурсами, частіше спрямовувати патрулі до місць можливих злочинів.

Зрозуміло, що ШІ й надалі впроваджуватиметься у практику правоохоронної діяльності з розвитком та розширенням доступності технологій розумного міста, датчиків, інтернету речей.

УДК [351.74(100):004.9](075.8)

БРУСАКОВА ОКСАНА ВАЛЕРІЙВНА

доктор юридичних наук, доцент,

декан факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У
ПОПЕРЕДЖЕННІ І РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ У ПРАВООХОРОННИХ
СТРУКТУРАХ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ**

Останні роки характеризуються перенесенням акцентів у діяльності правоохоронних органів розвинених країн з реактивного принципу до предикативного. Це обумовлено причинами тим, що наслідки від здійснення злочинів з використанням сучасних технологій для людства в багатьох випадках не можуть бути компенсовані будь-якою мірою покарання, особливо у тих випадках, коли йдеться про загибель десятків, сотен і більше людей. В цьому контексті керівники правоохоронних структур намагаються розробити нові стратегії і переформатувати свою діяльність саме виходячі з цієї парадигми.

Використання новітніх технологій цифрового світу в контексті злочинності має двоїстий характер. З одного боку, дані і технології використовуються злочинцями для здійснення кримінальних дій. В цьому плані